

Zpravodaj Společnosti pro orbu ČR, z.s. 2/2020



Tisková konference ze dne 1. 9. 2020 z leva Ing. Jan Cholenský, předseda Společnosti pro orbu ČR, z.s., Ing. Arnošt Klein, ředitel Střední zemědělské a Vyšší odborné školy v Opavě, Ing. Tomáš Navrátil primátor statutárního města Opava, Ing. Jaroslav Kanfa, náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje.

Rok 2020 bude pro všechny rokem 1

Rok 2020 poznamenal chod celého státu a bohužel se v negativním slova smyslu nevyhnul ani Společnosti pro orbu ČR, z.s.

Pojďme si shrnout fakta tohoto mimořádného roku, který nemá v novodobé historii, díky pandemické koronavirové situaci ve světě i u nás, obdoby.

Celostátní omezení chodu republiky a obyvatelstva nastalo počátkem března tohoto roku. Společnost pro orbu ČR, z.s. musela odpovědně rozhodnout o redukci krajských soutěží a buď přijmout rozhodnutí ze strany Evropské oráčské organizace o zrušení 37. Mistrovství Evropy v orbě a jeho přesunutí na rok 2021, nebo se vydat vlastní cestou. V letních měsících docházelo již k částečnému rozvolňování a byl předpoklad, že venkovní akce se budou realizovat. Proto bylo rozhodnuto, že půjdeme vlastní cestou. Navázali jsme již na uskutečněná jednání a evropskou soutěž jsme nahradili 3. ročníkem Středoevropské orby. Podrobně s touto situací byli seznámeni zástupci města Opavy, Moravskoslezského kraje, zdejší zemědělské školy, Agrární komory i ostatní, kterých se vlastní organizace soutěží týkala. Termín zůstal stejný (18. a 19. září 2020) a soutěž se obdobně měla uskutečnit na pozemcích Masarykovy střední školy zemědělské a Vyšší odborné školy v Opavě, kde bylo původně plánováno konání již 37. ročníku mezinárodní evropské soutěže.

Většina z Vás je obeznámena s tím, proč byla tato lokalita vybrána. Jenom pro dokreslení;

Moravskoslezský kraj a pozemek na okraji Opavy byly vybrány v roce 2018 při 1. ročníku otevřeného Mistrovství v orbě Moravskoslezského kraje. Tehdy byli organizátoři osloveni s možností uspořádat toto evropské setkání právě zde.

Vedení města nabídlo organizátorům z Výboru Společnosti pro orbu nádherný prostor pro konání slavnostního zahájení a následného závěrečného vyhlášení vítězů. Nově zrekonstruovaný odsvěcený kostel sv. Václava v Opavě je více než důstojným místem pro tak slavnostní okamžiky, jakými první losování soutěžních parcel a závěrečný ceremoniál vyhlášení výsledků bezesporu jsou.

Proto se Výbor Společnosti i na základě souhlasných stanovisek orgánů města a kraje rozhodl 3. ročník Středoevropské soutěže zorganizovat právě zde a organizaci soutěže bylo podřízeno vše.

Ještě před zrušením evropského šampionátu byly započaty přípravy na velkou zemědělskou výstavu při soutěžní orbě. Byly osloveny desítky firem a společností.

Pro diváky z Opavy a přilehlého okolí jsme se snažili připravit co nejlepší program. Mistrovská soutěž měla být doplněna v poslední době velmi populární

soutěži v orbě historickou technikou. I tato soutěž má svá pravidla a jsou stanoveny podmínky s jak starými traktory i pluhy se smí soutěžit a letos se měl konat již X. ročník těchto „veteránů“. V neposlední řadě musíme zmínit i orbu koňmi. Bohužel zde se potýkáme s generačními problémy. Koní je v České republice sice dost, jejich početní stavy potěšitelně stoupají, ale je jen málo zemědělců a soukromě hospodařících rolníků, kteří orbou s koňmi zvládnou. Složitá situace s Covidem - 19, která nastala v České republice počátkem září však hluboce zasáhla do práce Společnosti pro orbu a zhruba týden před konáním vlastní soutěže se Výbor Společnosti rozhodl i tyto soutěže zrušit. Velká škoda. Nejsme bohužel jediní, které postihlo již sto procentně připravenou akci zrušit včetně např. již vytištěných katalogů, startovních listin a řady dalšího. To, že akce byla připravena dokladuje níže fotografie z konání tiskové konference v Opavě dne 1.9.2020. Práce Výboru Společnosti pro orbu ČR, z.s. ovšem zrušením konání této soutěže neskončila. Již v době intenzivních příprav Středoevropské orby v Opavě byla obnovena jednání o konání soutěží v roce 2021. Již dnes je rozhodnuto, že krajské soutěže se uskuteční



Prostory pro konání slavnostního zahájení a zakončení soutěžní orby.

v Ústeckém a Středočeském kraji a Mistrovství České republiky 2021 se uskuteční v okolí Podbořan. Krajská soutěž Ústeckého kraje bude organizována v okolí Roudnice nad Labem. Zde máme velmi dobrého a spolehlivého spojence ve Sdružení Podřipských oráčů. Tato parta nadšenců, vedená Ing. Zdeňkem Ondrou a velmi aktivními členy jako Ing. Petr Kandl, Ing. František Maixner, bratr Zdeňka Ondry Jaromír se synem Michalem, Vladimír Krepčik, František Suk, Miroslav Kaska a další jsou vždy připraveni přiložit ruku k dílu a aktivní pomocí přispět ke zdárnému průběhu krajské soutěže a následně spolu s dalšími i MČR 2021.

Otevřené Podřipské mistrovství v orbě v Dušníkách



V sobotu dne 10. října 2020 se uskutečnila jediná oráčská soutěž letošního roku. Za výrazné pomoci zemědělské společnosti KLUK Dušníky s.r.o., obce Dušníky, Spolku Podřipských oráčů a Společnosti pro orbu ČR, z.s. se soutěžilo v kategorii klasický tažený dvouradličný pluh a v kategorii klasický nesený jedno až troj radličný pluh. Počasí této soutěži moc nepřálo, ale celková nálada byla výborná. Vzhledem k omezenému počtu návštěvníků neprobíhala klasická prezentace této soutěže mezi širokou zemědělskou i nezemědělskou veřejností tak, jak je zvykem, což byla velká škoda. Pevně věříme, že rok 2021 přinese všem radost z několika soutěží, které se ve Společnosti pro orbu plánují.

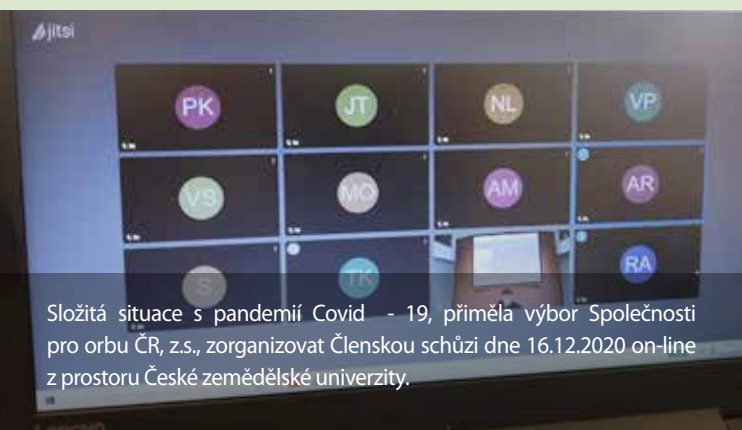
Umístění:

klasický tažený pluh: 1. místo obsadil Miloš Vaňourek z Podbořan a druhé místo Milan Želinský z Plzně. V kategorii nesený pluh se na 1. místě umístil Petr Kandl, druhý skončil Michal Kužiel z Bohušovic a 3. místo obsadil Zdeněk Ondra z Roudnice nad Labem.



Účastníci jediné oráčské soutěže v roce 2020, konané v sobotu 10. října v Dušníkách.

Členská schůze – hodnocení roku 2019



Složitá situace s pandemií Covid - 19, přiměla výbor Společnosti pro orbu ČR, z.s., zorganizovat Členskou schůzi dne 16.12.2020 on-line z prostoru České zemědělské univerzity.

Rok 2020 kromě toho, že byl rokem přestupným, byl i rokem, ke kterému se rádi nebudeme vracet. Do společenského života se promítnul mnoha opatřeními, na které jsme po dlouhá desetiletí nebyli zvyklí. Omezení pohybu a zákaz shromažďování většího počtu osob donutil výbor Společnosti pro orbu ČR, z.s. i ke zcela nové organizaci Členské schůze. Tato schůze, jako nejdůležitější orgán musí dle stanov proběhnout vždy zkraje roku následně po roku ukončeném. V jarním termínu, bylo již vše omezeno a proto se v polovině prosince 2020 musela schůze uskutečnit on-line. Děkujeme všem, kteří se tomuto projektu podíleli.

Koňský oráčský rok 2020 – 0



Ten konec nadpisu není nějaká šifra k označení letošního roku, ale opravdová nula.

Nekonala se totiž ani jedna z již tradičních oráčských soutěží s koňmi. Ta nula v nadpisu by se mimochodem jako velmi výstižná hodila i v mnoha dalších oblastech našich činností a života. Mnoho oráčů a i dalších příznivců orby koňmi se těšilo při pardubické Výstavě Koně v akci na v pořadí již XVIII. ročník „O ruchadlo bratranců Veverkových“. Tato původně třídní později dvou-denní Výstava byla letos nově jen jednodenní (pouze v neděli) a neskýtala tak dostatečný prostor pro naše tradiční sobotní orání. Bohužel navíc personální změnami ve vedení pardubického Dostihového spolku v posledních měsících roku 2019 jsme následně ztratili v osobě paní Kateřiny Mandysové i hlavního organizačního partnera. Nemusel jsem se tudíž starat o ustájení koní, kokardy, poháry, věcné ceny, příspěvky na dopravu pro soutěžící a již několik let i o finanční odměny pro umístění se, které Katka vždy zařídila získáním partnerů a sponzorů našeho soutěžení. Na mně zbylo si jen zařídit rozhodčí a vyměřit parcely a při vlastním vytyčení a zatloukání kolíků mě pak pomáhali vždy dva pracovníci Závodiště s erárními kolíky a též samozřejmě ohraničili z důvodu zachování bezpečnosti prostor pro diváky na oranici u Poplerova skoku. I když se srpnový termín Výstavy „vešel“ do období bez vládních anticovidových omezení, tak nová pracovnice, která organizování Výstavy (a nás oráče) převzala, bohužel o tomto všem (k naší dosavadní velké spokojenosti dosud existujícímu zajištění ze strany pořadajícího Závodiště) absolutně nic nevěděla. A přiznám se, že ani mně se za těchto okolností do této situace nechtělo jít; později jsem se od řady návštěvníků dozvěděl, že organizačně program oproti dřívějším ročníkům dosti „drhnul“, mezičasy mezi jednotlivými vystoupeními byly s velkými prodlevami a o řadě dalších nedostatků, na které ve svém věku již nejsem zvyklý a ani si nechci zvykat. A jak to dopadlo s celou „Opavou“ a tím pádem též s XVIII. MČR v orbě koňmi je již zmíněno v jiných částech našeho zpravodaje „Rovná brázda“.

Ač místo konání MČR bylo na dopravu koní z celé republiky trochu odlehlejší, tak jsme měli oproti očekávání nakonec přihlášen dostatečný počet soutěžících do obou kategorií (jednostranný tzv. „sakovák“ a otočný pluh-obracák). Předpokládám, že i v tomto regionu by koně a jejich, dá se říci nostalgické orání, mělo při nádherném počasí, které tehdy bylo, dostatek přihlížejících diváků a fandů. Těm by tak byly připomenuty dřívější časy, kdy koně byli ve všech zemědělských činnostech nezastupitelní. Navíc by více stylově též vyznělo předchozí slavnostní čtvrtetní otevření nově zřízené pobočky Národního zemědělského muzea v nedaleké Ostravě. Velká škoda, tu otevřel osobně ministr zemědělství, v jehož gesci (resp. v gesci MZe) toto muzeum je a byli jsme domluveni, že nám (mně) „koně“ zahájí podobně, tak jako to bylo s tehdejším ministrem zemědělství v roce 2005 při Mistrovství světa v orbě na ČZU v Suchdole.

Takže na jakousi symbolickou plnoletost si bude muset koňské orání zmíněnými soutěžemi počkat do příštího roku 2021, jen doufejme, že pandemická situace do té doby pomine. Ještě musím pro úplnost zmínit, že v moravském centru chovu koní v Zemském hřebčinci v Tlumačově byl letos prvním ročníkem plánován též Memoriál Františka Nedbálka v orbě k uctění jeho zásluh a činnosti nejen v „koňské části“ Společnosti pro orbu ČR, ale i Fanošově další činnosti v chladnokrevném chovu koní celkově. V důsledku vládních omezení se tato akce též nakonec nekonala.

Závěrem ještě „Ať nám koně jdou“ a to lépe, než tomu s tou oráčskou nulou bylo v letošním roce a samozřejmě se symbolickým přáním „Rovné brázdy“ všem chovatelům nejen pracovních koní a též všem příznivcům našeho koňského orání.

Semináře v rámci projektu VZDĚLÁVÁNÍ A PROPAGACE

Ing. Lubomír Neudert, místopředseda Společnosti pro orbu ČR, z.s., seznamuje studenty s nastavením pluhu před praktickou ukázkou na pozemcích Školního zemědělského podniku v Žabčicích.

Ve stanovách Společnosti pro orbu České republiky se píše, že společnost je dobrovolnou zájmovou organizací, která sdružuje zemědělské odborníky a organizace na celém území ČR, mající zájem o tvůrčí práci a technický rozvoj v oblasti zpracování půdy. Činnost společnosti zahrnuje kromě pořádání domácích soutěží oráčů dle pravidel mezinárodní organizace WPO také pořádání workshopů pro mladé oráče, převážně z oblasti studentů zemědělských škol a učilišť. V souladu s literaturou stanov společnosti a jako součást řešení projektu „Mistrovství Evropy v orbě 2020“ finančně podpořeného Ministerstvem zemědělství ČR v rámci dotačního programu 13.1 Vzdělávání a propagace, Společnost pro orbu zorganizovala a realizovala celou řadu seminářů a praktických workshopů.

Cílem bylo, aby provedené semináře a praktické ukázky kvalitního zpracování půdy a orby soutěžícím, studentům, odborné i laické veřejnosti přispěly k ucelené představě o základních parametrech této pracovní operace na poli. Propojení praktických dovedností s teoretickým poznatkem umožní hlubší pochopení souvislostí, které kvalitu orby ovlivňují. Účastníkům workshopů bylo umožněno si praktickou ukázkou vytvořit názor na orbu a její parametry jako například zaklápění organických zbytků a plevelů, regulaci chorob, ale i přirozenou likvidaci živočišných škůdců, jako jsou třeba v posledních letech pemnožení hraboši.

Jednotlivé semináře a workshopy s praktickými ukázkami probíhaly pod vedením zkušených lektorů i aktivních oráčů z řad členů společnosti. Tyto vzdělávací akce se uskutečnily na středních školách a odborných učilištích se zemědělským zaměřením, ale i na vysokých školách. První seminář pod vedením doc. Červinky proběhl hned začátkem září na Obchodní akademii a středním odborném učilišti ve Veselí nad Moravou. Následovaly semináře v Čáslavy, v Brně, v Zábřehu. Praktické ukázky se uskutečnily na pozemcích Školního zemědělského podniku v Žabčicích, Školního statku v Zábřehu a na Dnech pole v Čáslavy. Praktické ukázky a nácvik orby byly i součástí akcí, které zorganizoval Spolek Podřípských oráčů pod vedením Ing. Ondry.

Ačkoliv bylo řešení projektu velice ovlivněno protiepidemiologickými opatřeními, která nastala v důsledku šíření koronaviru Covid 19 a s tím souvisejících vládních nařízení o omezení pohybu a slučování osob a také uzavření škol, můžeme konstatovat, že proběhlá společná setkání vytvořily podmínky pro vzájemnou diskuzi související s praktickými ukázkami orby a možnost zodpovědět dotazy vzniklé v této oblasti. Doufáme, že účast na vzdělávacích akcích, které Společnost pro orbu v tomto „těžkém“ roce uspořádala, přispěje k osvojení důležitých dovedností směřující k udržitelnému hospodaření a rozvoji odpovědné tvorby krajiny v budoucích letech.

Termíny mezinárodních soutěží v roce 2021

Ve dnech 19. - 20. 6. 2021 se uskuteční z letošního roku přeložený
67. ročník Mistrovství světa v orbě v okolí Petrohradu.

Ve dnech 17. - 18. 9. 2021 se v Irsku uskuteční řádně plánovaný
68. ročník Mistrovství světa v orbě.

V dalším roce 2022 se ve dnech 5. - 6. 8. 2022 uskuteční
69. ročník Mistrovství světa v orbě v Estonsku.

Naší společnost zastihla smutná zpráva

Odchodem pana Josefa Holečka ztrácí Společnost pro orbu ČR, z.s. dlouholetého, aktivního člena, za kterého budeme těžce hledat náhradu. Děkujeme za jeho celoživotní obětavou práci.

Čest jeho památce a rovnou brázdu i tam nahoře.

PF 2021

Společnost pro orbu ČR, z.s.

Vám přeje příjemné prožití vánočních svátků,
pevné zdraví a mnoho pohody v roce 2020.